

Fagstudieordning
Bachelordelen af sidefaget i retorik
2019

Justeret 2019, 2025

**Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet**

Ikrafttræden: 1. september 2025

Indhold

Kapitel 1. Hjemmel	3
§ 1. Hjemmel.....	3
Kapitel 2. Normering og tilhørsforhold	3
§ 2. Normering	3
§ 3. Tilhørsforhold	3
Kapitel 3. Studietekniske forhold	3
§ 4. Læsning og skrivning af tekster på fremmedsprog	3
§ 5. Normalsidedefinition.....	4
§ 6. Pensum	4
Kapitel 4. Kompetencemål og faglig profil	4
§ 7. Kompetencebeskrivelse	4
§ 8. Kompetenceprofil.....	4
Kapitel 5. Opbygning og fagelementer.....	5
§ 9. Opbygning	5
§ 10. Fagelementer	6
Retorisk teori og analyse.....	6
Retorisk skrivning, sprog og stil	8
Mundtlig retorik og rådgivning	10
Kapitel 6. Overgangsbestemmelser	11
§ 11. Overgangsbestemmelser.....	11
Kapitel 7. Dispensation, ikrafttræden og godkendelse	12
§ 12. Dispensation.....	12
§ 13. Ikrafttræden.....	12
§ 14. Godkendelse.....	12

Denne fagstudieordning suppleres af fakultetets *Fælles studieordning for uddannelser ved Det Humanistiske Fakultet*. Studerende indskrevet på denne ordning er derfor underlagt retningslinjer og regler beskrevet i såvel den fælles studieordning som i fagstudieordningen.

Kapitel 1. Hjemmel

§ 1. Hjemmel

Denne studieordning er fastsat med hjemmel i

- Bekendtgørelse nr. 1328 af 15. november 2016 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1062 af 30. juni 2016 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen).

Kapitel 2. Normering og tilhørsforhold

§ 2. Normering

Bachelordelen af sidefaget i retorik er del af en samlet 3-årig bacheloruddannelse, der er normeret til 180 ECTS, som omfatter tilvalg på i alt 45 ECTS samt et centralt fag på 135 ECTS.

Stk. 2. Bachelordelen af sidefaget i retorik er første del af et gymnasiesidefag, der giver faglig kompetence til undervisning i gymnasieskolen.

Stk. 3. Det er muligt kun at tage bachelordelen af sidefaget i retorik uden det tilhørende kandidat-sidefag, men så opnås ikke faglig kompetence til undervisning.

Stk. 4. Den studerende skal minimum have bestået førsteårsprøven før påbegyndelse af bachelortilvalget.

§ 3. Tilhørsforhold

Bachelordelen af sidefaget i retorik hører under studienævnet for Institut for Medier, Erkendelse og Formidling og censorkorpset for retorik.

Kapitel 3. Studietekniske forhold

§ 4. Læsning og skrivning af tekster på fremmedsprog

Der kan indgå tekster på engelsk, svensk og norsk. Tekster på tysk, fransk og spansk kan inddrages i forskellige fagelementer, men der stilles ikke krav om, at tekster på disse sprog skal indgå i pensum. Når studerende skriver eksamensopgaver på engelsk, skal sproget være fagligt præcist og klart på et niveau, der svarer til C1 på den europæiske referenceramme CEFR.

§ 5. Normalsidedefinition

Normalsidedefinition fremgår af den fælles studieordning for uddannelser ved Det Humanistiske Fakultet § 7.

Stk. 2. For bachelordelen af sidefaget i retorik gælder yderligere:

- En normalside poesi svarer til 30 verslinjer.
- For lyd- og billedtekster, der indgår som analysetekst i pensum til eksamen, gælder følgende normalsideberegning: For lydtekster og levende billeder svarer 1 minut til 1/3 normalside. Et enkelt fast billede (fx en plakate, en reklame eller en skærmside fra en hjemmeside) beregnes som 1 normalside.
- Ved den studerendes egen udskrift af tale, der efter aftale med eksaminator indgår i pensum, svarer 2.400 typeenheder til 5 normalsider. (1 normalside udskrift = 480 typeenheder).

§ 6. Pensum

Pensumbestemmelser fremgår af de enkelte fagelementer.

Kapitel 4. Kompetencemål og faglig profil

§ 7. Kompetencebeskrivelse

Bachelordelen af sidefaget i retorik sigter mod undervisningskompetence i gymnasieskolen, sammen med det kandidatdelen af sidefaget. Det består af tre fagelementer, der kombinerer teoretiske, analytiske og praktiske tilgange til hensigtsbestemt kommunikation. Tilrettelæggelsen af modulerne sikrer, at arbejdet med egen såvel som andres praksis er fagligt forankret i kendskab til retorikkens begrebsapparat, centrale teorier og problemstillinger. Formålet er færdigheder i at kunne analysere, vurdere, producere og revidere tekster med hensyn til både indhold og form i relation til den konkrete situation.

§ 8. Kompetenceprofil

Bachelordelen af sidefaget i retorik giver den studerende følgende:

Viden om:

- retorikkens samfundsmæssige betydning
- centrale diskussioner i den retoriske fagtradition og faglitteratur, fx forholdet mellem effektivitet, kvalitet og legitimitet.

Færdigheder i:

- at holde en tale og skrive en tekst der mht. indhold og form tjener formålet i den konkrete situation
- at fremlægge et emne på en alment tilgængelig og engagerende måde.

Kompetencer til:

- at beskrive, analysere og vurdere tekster og kommunikationsprocesser i konkrete situationer ud fra retorisk teori
- at sammenligne og diskutere retoriske teoridannelser
- at forholde sig til kvalitet og hensigtsmæssighed i skrevet og talt sprog
- at samarbejde konstruktivt med andre om løsningen af konkrete opgaver, herunder give faglig begrundet feedback i løbet af produktionsprocessen.

Kapitel 5. Opbygning og fagelementer

§ 9. Opbygning

Bachelordelen af sidefaget i retorik består af samlet 45 ECTS.

Stk. 2. Studerende med centralt fag i retorik kan ikke tage fagelementer efter denne ordning.

Stk. 3. Fagelementerne *retorisk teori og analyse*, *retorisk skrivning*, *sprog og stil* samt *mundtlig retorik og rådgivning* kan også tages som enkeltstående bachelortilvalg.

Stk. 4. Det strukturerede forløb for bachelordelen af sidefaget i retorik fremgår af nedenstående oversigt.

Semester	Fagelementer	
Efterår	Retorisk teori og analyse 15 ECTS	
Forår	Mundtlig retorik og rådgivning 15 ECTS	Retorisk skrivning, sprog og stil 15 ECTS

§ 10. Fagelementer

Retorisk teori og analyse

Rhetorical Theory and Analysis

15 ECTS

Aktivitetskode: HRTB10191E

Faglige mål	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om og forståelse af</p> <ul style="list-style-type: none">• retorikfagets identitet og akademiske egenart, dets fag- og genstandsområder, forholdet mellem teori og praksis og problemstillinger vedr. kvalitet og effekt• grundlæggende retorisk teori, centrale retoriske problemstillinger og begreber og deres relevans i forskellige sammenhænge med hovedvægten på mundtlig retorik• hovedtræk af retorikkens historie som ressource for moderne retorik• videnskabsteoretiske perspektiver i udviklingen af moderne retorisk teori• retorikkens samfundsrelevans og betydning for aktivt medborgerskab. <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none">• beherske grundlæggende retorisk fagterminologi og klassisk retorisk systematik• applicere fagets grundbegreber og teorier på retorisk praksis og vurdere deres relevans i forskellige kommunikationssituationer• analysere taler og andre teksteksempler mht. formål, indhold, struktur, sprog, stil og fremførelse i forhold til genre og den konkrete kommunikationssituation• gengive hovedpointer og problemstillinger fra den opgivne faglitteratur og diskutere dem i relation til hinanden• opfylde ovenstående i en form, der er sprogligt korrekt, klar, fagligt præcis og velstruktureret. <p>Kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none">• forholde sig fagligt reflekterende til anvendelsen af grundlæggende retoriske teorier og analysebegreber• fremlægge et fagligt emne i et kort, afrundet mundtligt indlæg for andre og indgå i en faglig dialog om det• samarbejde i studiegrupper om løsning af konkrete faglige opgaver og praktiske øvelser, herunder litteratursøgning• forholde sig kildekritisk i forbindelse med informationssøgning.
Pensum	<p>Underviseren fastsætter et obligatorisk pensum på i alt 780 normalsider. Heri skal indgå 40-50 normalsider. primære kilder og et eksempelmateriale på 100-150 normalsider. 80 normalsider skal omhandle argumentation.</p>
Undervisnings- og Arbejdsformer	<p>Forelæsninger, holdundervisning med underviser- og studenteroplæg, diskussion i plenum og gruppearbejde.</p>

Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Bunden mundtlig prøve med forberedelse. Omfang: 30 min. inkl. votering. Der gives 30 min. forberedelsestid. Bedømmelse: Intern prøve ved flere eksaminatorer bedømt efter 7-trinsskalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk eller engelsk. Tilladte hjælpemidler: Alle, se dog kursusbeskrivelsen for særlige regler vedrørende brug af generativ kunstig intelligens. Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p>
Særlige Bestemmelser	<p>Til den mundtlige eksamen trækker eksaminanden ved forberedelsestidens begyndelse et spørgsmål blandt et sæt spørgsmål (max. 15) inden for pensum sammensat af eksaminator. De studerende er senest den sidste undervisningslektion i semestret blevet gjort bekendt med sættet af spørgsmål til den pågældende eksamenstermin. Ved den mundtlige eksamen indleder eksaminanden med en sagsfremstilling på 8-10 min. Herefter dialog, hvor der stilles spørgsmål, som uddyber sagsfremstillingen og også inddrager andre dele af pensum.</p>

Retorisk skrivning, sprog og stil

Rhetorical Writing and Stylistics

15 ECTS

Aktivitetskode: HRTB10201E

Faglige mål	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om og forståelse af</p> <ul style="list-style-type: none">• forskellige sagprosaformer, skriveprincipper og strategier for feedback på skriftlige tekster• skrevne tekster i forskellige medier (artikler, debatindlæg o.l.), hvis retoriske sigte er at påvirke læserens erkendelse, standpunkter og/eller handlinger• sproglig-stilistiske analyseredskaber (herunder syntaktiske) af relevans for retorisk tekstanalyse og -produktion. <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none">• analysere og vurdere artikler, debatindlæg o.l. mht. ide, indhold, struktur, sprog og stil i forhold til genre og den konkrete kommunikationssituation• planlægge og udarbejde artikler, debatindlæg o.l., som mht. ide, indhold, struktur, sprog og stil fungerer hensigtsmæssigt i kommunikationssituationen• anvende grammatiske og stilistiske analyseredskaber (bl.a. syntaks og figurlære) til at karakterisere en tekst kommentere en tekst mht. sprogrigtighed (herunder retstavning og tegnsætning)• opfylde ovenstående i en form, der er sprogligt korrekt, klar, fagligt præcis og velstruktureret. <p>Kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none">• forholde sig fagligt reflekterende til retoriske virkemidlers funktioner i forskellige sammenhænge og teksters kvaliteter og påvirkningspotentiale i deres retoriske situationer• arbejde procesorienteret og struktureret med skriveopgaver gennem alle stadier fra ide til publicerbar tekst• indgå i konstruktivt samarbejde om revision af egne og andres tekster med lydhørhed for feedback.
Pensum	Underviseren fastsætter et obligatorisk pensum på i alt 700 normalsider.
Undervisnings- og arbejdsformer	Forelæsninger og holdundervisning med aktiv inddragelse af de studerende.

Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Bunden hjemmeopgave under forudsætning af aktiv undervisningsdeltagelse. Den aktive undervisningsdeltagelse består af:</p> <ul style="list-style-type: none">• 2-4 godkendte skriveøvelser på tilsammen 16-20 normalsider, som besvares i grupper eller individuelt efter underviserens anvisning• 1 godkendt individuel artikel på 2-5 normalsider, som den studerende forud skal have fremlagt i udkast til feedback. <p>Omfang: 6-10 normalsider. Der gives 7 dage til besvarelsen. Bedømmelse: Intern prøve ved én eksaminator bedømt efter 7-trins-skalaen. Aktiv undervisningsdeltagelse godkendes af underviseren. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk eller engelsk. Tilladte hjælpemidler: Alle. Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p> <hr/> <p>Prøve ved ikke-godkendt aktiv undervisningsdeltagelse: Prøveform: Bunden hjemmeopgave. Omfang: 21-25 normalsider. Bedømmelse: Intern prøve ved én eksaminator bedømt efter 7-trins-skalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk eller engelsk. Tilladte hjælpemidler: Alle, se dog kursusbeskrivelsen for særlige regler vedrørende brug af generativ kunstig intelligens. Syge-/omprøve: Samme som prøve ved ikke-godkendt aktiv undervisningsdeltagelse.</p>
Særlige bestemmelser	<p>Til Hjemmeopgave stilles et eller flere spørgsmål, som tager udgangspunkt i pensum og knytter an til et analysemateriale (maks. 7 normalsider), som ikke er gennemgået i undervisningen.</p> <p>Den godkendte aktive undervisningsdeltagelse bevarer sin gyldighed i to efterfølgende eksamensterminer</p>

Mundtlig retorik og rådgivning

Public Speaking and Counseling

15 ECTS

Aktivitetskode: HRTB10211E

Faglige mål	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om og forståelse af</p> <ul style="list-style-type: none">• faglige udgangspunkter, problemstillinger og etiske hensyn vedr. processen at holde en tale og rådgive andre om at præsentere mundtligt• forskellige talegenrer, såsom tale, oplæsning og speak, samt retoriske funktioner og virkemidler i mundtlig retorik• stemmens persuasive udtryksmuligheder og hensigtsmæssig brug af eget og andres stemmepotentiale• performativitet, kropssprog/actio og stemmens betydning for identitet (køn, klasse, race mv) i et nyere teoretisk perspektiv• videnskabsteoretiske aspekter af forskellige tilgange til mundtlighed. <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none">• holde en tale der mht. indhold og form opfylder sit formål i den konkrete kommunikationssituation• diskutere og vurdere valg og virkemidler i taleproduktet ud fra et retorikteoretisk perspektiv• rådgive andre i processen med at udarbejde og fremføre en tale fra ide til fremførelse, herunder arbejde konstruktivt med feedback og stemmetræning• udføre stemmebrugsøvelser med fokus på elementer såsom holdning, åndedræt, støtte, klang, registerbehandling og artikulation• observere og diskutere egen og andres stemmebrug med hensyn til hensigtsmæssighed. <p>Kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none">• forholde sig kritisk-reflekterende til arbejdet med taler• samarbejde med andre om udarbejdelsen og fremførelsen af taler• inddrage stemmebrugsaspektet under arbejdet med mundtlig retorik• bruge relevante audiovisuelle ressourcer i formidlingen• forholde sig kritisk-reflekteret og videnskabsteoretisk til arbejdet med taler og mundtlighed.
Pensum	Underviseren fastsætter et obligatorisk pensum på 700 normalsider. Heri kan indgå taler og andet eksempelmateriale på op til 200 normalsider.
Undervisnings- og arbejdsformer	Forelæsninger, studenterooplæg og øvelser.

Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Fri mundtlig prøve med materiale under forudsætning af aktiv undervisningsdeltagelse. Aktiv undervisningsdeltagelse består af:</p> <ul style="list-style-type: none">• mindst 75 % tilstedeværelse i undervisningen• deltagelse i en taleværkstedsgroupe, hvor de studerende giver og modtager feedback til hinandens arbejde med en tale• holde en tale ud fra et manuskript for hele holdet i en lektion fastsat på semesterplanen• indlevere en talerapport til godkendelse på 8-10 normalsider <p>Omfang: 30 minutter inkl. votering. Der gives ingen forberedelse. Materialet består af et talemanuskript samt en kort redegørelse for den tænkte kommunikationsform med et samlet omfang på maks. 10 normalsider.</p> <p>Bedømmelse: Intern prøve ved flere eksaminatorer bedømt efter 7-trinsskalaen.</p> <p>Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt.</p> <p>Eksaminationssprog: Dansk eller engelsk.</p> <p>Tilladte hjælpemidler: Alle, se dog kursusbeskrivelsen for særlige regler vedrørende brug af generativ kunstig intelligens.</p> <p>Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p>
	<p>Prøve ved ikke-godkendt aktiv undervisningsdeltagelse: Da den aktive deltagelse er knyttet til praktiske øvelser, kan den ikke erstattes af en anden prøveform. Hvis en studerende ikke består den aktive undervisningsdeltagelse har vedkommende ret til at følge undervisningen igen op til tre gange i alt.</p>
Særlige bestemmelser	<p>Ved den mundtlige prøve holder eksaminanden en tale på 5-7 minutter ud fra et på forhånd indleveret manuskript svarende til tidsrammen. Herefter følger, under inddragelse af pensum, en dialog med spørgsmål som tager afsæt i den mundtlige tale og manuskriptet.</p> <p>Emnet for eksamenstalen er frit, men den tænkte situation skal være realistisk, og eksaminanden skal tale ud fra sit eget standpunkt og sin egen person. Talemanuskriptet skal være skrevet i sammenhængende og korrekturlæst prosa egnet til videreformidling. Bedømmelsen sker ud fra det indleverede manuskript, den holdte tale og den efterfølgende teoretiske del. Den holdte tale vægter med 50 %, manuskriptet og den teoretiske del vægter til sammen med 50 %. Talen og manuskriptet bedømmes både mht. indhold og form.</p> <p>Hvis en rettidigt indleveret talerapport ikke bliver godkendt som del af den aktive undervisningsdeltagelse, kan der inden for en uges tid på en dato fastsat af underviseren indleveres en forbedret besvarelse til godkendelse.</p>

Kapitel 6. Overgangsbestemmelser

§ 11. Overgangsbestemmelser

Når denne studieordning træder i kraft, vil det kun være muligt at aflægge prøver efter den gamle studieordning efter studienævnets afviklingsplan. Afviklingsplanen fremgår af Studieinformation på KUnet under menupunktet Planlæg dit studie → Regler og dispensationer → Studieordning og regler.

Kapitel 7. Dispensation, ikrafttræden og godkendelse

§ 12. Dispensation

Studienævnet kan dispensere fra de regler i studieordningen, som er fastsat af studienævnet, når der foreligger usædvanlige forhold.

§ 13. Ikrafttræden

Denne studieordning træder i kraft den 1. september 2019 og gælder for studerende, der påbegynder bachelordelen af sidefaget i retorik den 1. september 2019 eller senere.

§ 14. Godkendelse

Studieordningen er godkendt af studienævnet for Institut for Medier, Erkendelse og Formidling den 17. september 2018.

Studieordningen er godkendt af dekanen for Det Humanistiske Fakultet den 29. november 2018.

Studieordningen er justeret af Det Humanistiske Fakultet den 17. december 2019.

Studieordningen er justeret af Det Humanistiske Fakultet den 21. november 2024.